

Voľný pohyb služieb (články 56-62 Zmluvy o fungovaní EÚ)

Služba - definícia

v Zmluve o fungovaní EÚ sa legálna definícia služby nenachádza

čl. 57 Zmluvy o fungovaní EÚ: „V zmysle zmlúv sa **za služby považujú plnenia, ktoré sa bežne poskytujú za odplatu, pokiaľ ich neupravujú ustanovenia o voľnom pohybe tovaru, kapitálu a osôb.**“

Služby zahŕňajú najmä: **činnosti priemyselnej povahy, činnosti obchodnej povahy, činnosti remeselnej povahy, činnosti v oblasti slobodných povolání**

Akokoľvek samostatná zárobková činnosť, ktorá spočíva v odplatnom poskytnutí služby

ESD definuje ako plnenie(výkony), ktoré sú spravidla poskytované za odplatu, pokiaľ nepodliehajú predpisom o voľnom pohybe tovaru, osôb a kapitálu.

ESD definuje ako hospodársku činnosť relevantnú z hľadiska úloh Spoločenstva, musí ísť o činnosť efektívnu a skutočnú, pričom sú vylúčené činnosti malého významu a rozsahu, ktoré možno považovať za okrajové a zanedbateľné.

(C-51/96 a C-191/97 Deliége)

Voľný pohyb služieb (články 56-62 Zmluvy)

články 51 až 54 Zmluvy o slobode etablovania platia aj pre poskytovanie služieb (**čl. 62 Zmluvy**)

služby sú v článku 57 Zmluvy **definované** nepriamo ako **platené výkony, ktoré nepatria do ostatných slobôd**

v praxi treba najprv skúmať, či nemožno uplatniť ostatné ustanovenia:

tovary sú hmotné a služby nehmotné produkty resp. plnenia
(ak produkt obsahuje hmotnú aj nehmotnú časť, je potrebné posúdiť, čo prevažuje)

Služba – jej podstata, vecná pôsobnosť

je **vykonávaná za odplatu**

je vykonávaná **samostatne**

má **nehmotný charakter**

nie je zakázanou činnosťou

pri jej poskytnutí alebo prijatí je obsiahnutý cezhraničný – komunitárny prvok

dočasný charakter vykonávanej činnosti

Podstata voľného pohybu služieb

Aktívna sloboda služieb – poskytovanie služieb

- poskytovateľ služby sa zdržuje na území štátu príjemcu služby za účelom poskytnutia služby

Pasívna sloboda služieb – prijímanie služby

- príjemca služby sa zdržuje na území štátu poskytovateľa služby a využíva resp. prijíma služby poskytnuté resp. ponúkané poskytovateľom služby

Súvisiace výkony – **virtuálny pohyb služieb**

- **hranice prekračuje iba služba** a jej poskytovanie nie je spojené s pohybom osôb cez hranice

Obdobné výkony

- poskytovateľ a príjemca služby nie sú osoby z rôznych členských štátov, avšak služba je poskytovaná v inom členskom štáte

Primárne a sekundárne oprávnenie v rámci voľného pohybu služieb

Primárne oprávnenie

- právo poskytovať a prijímať služby – zákaz vnútroštátnych opatrení, ktoré predstavujú obmedzenia v zmysle čl. 56 Z o fungovaní EÚ a ktoré nie je možné ospravedlniť ako výnimky podľa čl. 52 Z o fungovaní EÚ

Sekundárne oprávnenie

- právo vstupu do iného členského štátu, právo pohybu a pobytu v inom členskom štáte pre poskytovateľa a príjemcu služby

Voľný pohyb služieb a sloboda etablovania - usadzovania

rozdiel – rozhodujúce kritérium časové hľadisko

Dočasnosť verzus stálosť pôsobenia na trhu

- sloboda usadzovania – ide o stabilné a nepretržité pôsobenie na trhu
- voľný pohyb služieb – dočasné a príležitostné pôsobenie na trhu (poskytovateľ služby usadený v niektorom členskom štáte poskytuje služby v inom členskom štáte a po ich poskytnutí sa vracia do štátu, v ktorom je usadený)

Osobná pôsobnosť

- subjekty slobody usadzovania – nositelia slobody
 - FO – štátni príslušníci členského štátu
 - PO – založené podľa práva niektorého členského štátu a ktoré majú sídlo, ústredie, hlavné miesto podnikania v rámci EÚ
- subjekty voľného pohybu služieb – nositelia slobody
 - nie sú iba občania členských štátov v postavení poskytovateľov a prijímateľov služieb
 - FO a PO usadené v niektorom členskom štáte, t. j. v rámci EÚ
 - rozhodujúci je cezhraničný prvok, pre ktorý nie je relevantná štátna príslušnosť

Voľný pohyb služieb a sloboda etablovania - usadzovania

rozdiel medzi slobodou poskytovania služieb a slobodou podnikania:

Podnikanie znamená integráciu do národného hospodárstva hostiteľskej krajiny na **dobu neurčitú a zriadenie pevnej podnikateľskej entity** v hostiteľskej krajine.

Poskytovanie služieb je naopak vykonávanie **dočasnej podnikateľskej činnosti** v hostiteľskej krajine, v ktorej **poskytovateľ služieb nie je etablovaný**.

Sloboda pohybu služieb a jej obmedzenia

je zakázaná: priama a nepriama diskriminácia (diskriminačné opatrenia) a nediskriminačné opatrenia, ktoré obmedzujú voľný pohyb služieb

Čl. 56 Zmluvy o fungovaní EÚ „V rámci nasledujúcich ustanovení sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v Únii vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom inom členskom štáte ako príjemca služieb.“

zásada nediskriminácie a zákaz obmedzení voľného pohybu služieb – vnútroštátne opatrenia smerujúce tak voči službe, tak voči osobe poskytovateľa alebo prijímateľa, ktoré sťažujú alebo bránia poskytovaniu alebo prijímaniu služieb medzi členskými štátmi.

Sloboda pohybu služieb a jej obmedzenia

obmedzenia prístupu na trhu a obmedzenia týkajúce sa pôsobenia na trhu

Zakázané sú **obmedzenia** pohybu služieb:

týkajúce sa **osoby poskytovateľa služby**

týkajúce sa **osoby príjemcu služby**

týkajúce sa **služby samotnej**.

Právo dovolávať sa voľného pohybu služieb má:

tak **osoba poskytovateľa služby**

ako aj **osoba prijímateľa služby**

a to:

buď pri obmedzeniach týkajúcich sa vlastnej osoby

alebo aj pri obmedzeniach týkajúcich sa druhej strany

alebo pri obmedzení služby samotnej.

Výnimky zo zákazu obmedzenia slobody pohybu služieb

Výslovné výnimky uvedené v čl. 52 Zmluvy o fungovaní EÚ :

1. verejný poriadok
2. verejná bezpečnosť
3. ochrana zdravia,

Výnimka - **vylúčená pôsobnosť pri činnostiach súvisiacich priamo alebo nepriamo s výkonom verejnej moci**

Naliehavé – objektívne – kategorické požiadavky všeobecného (verejného) záujmu vyplývajúce z judikatúry ESD

(ochrana duševného vlastníctva, ochrana zamestnancov, spotrebiteľa, životného prostredia, zachovanie národného historického a kultúrneho dedičstva, kultúrna politika, bezpečnosť cestnej premávky)

Smernica EP a Rady č. 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu

vzťahuje sa na poskytovanie služieb osobami usadenými v niektorom z členských štátov s výnimkou finančných služieb, služieb elektronickej komunikácie a súvisiacich služieb a dopravných služieb atď.

zakotvuje resp. vychádza pri poskytovaní služieb zo zásady slobody poskytovať služby (bol modifikovaný pôvodný princíp štátu pôvodu, t. j. poskytovateľ služieb podlieha v zásade iba právu toho členského štátu, v ktorom je usadený, takže sa redukuje riziko tzv. dvojakoého bremena predstavujúceho duplicitné povinnosti tak v štáte pôvodu ako aj v hostiteľskom štáte

z tejto zásady existujú samozrejme výnimky

chráni práva príjemcov služieb pred obmedzeniami a diskriminačnými opatreniami či už orgánov alebo súkromných osôb, ktoré by mohli znemožniť alebo obmedziť využívanie služieb poskytovaných v inom členskom štáte

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORAZ 10. mája 1995, C-384/93, **Alpine Investments BV**

Alpine Investments BV, žalobca v konaní o veci samej (ďalej len „Alpine Investments“), je spoločnosť podľa holandského práva usadená v Holandsku, ktorá sa špecializuje na termínované obchody s tovarom.

Alpine Investments BV podala žalobu proti zákazu, ktorý mu uložilo holandské ministerstvo financií a podľa ktorého nesmel telefonicky kontaktovať jednotlivcov s cieľom ponúknuť im rôzne finančné služby (činnosť nazývaná „cold calling“) bez ich predchádzajúceho písomného súhlasu.

Alpine Investments ponúka tri druhy služieb v oblasti termínovaných obchodov s tovarom: správa portfólia, poradenstvo pri investovaní a predávanie príkazov maklérom pôsobiacim na termínovaných trhoch s tovarom tak vnútri spoločenstva, ako aj mimo neho. Má zákazníkov nielen v Holandsku, ale aj v Belgicku, Francúzsku a v Spojenom kráľovstve. Nie je však usadená mimo Holandska.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORAZ 10. mája 1995, C-384/93, **Alpine Investments BV**

Dňa 1. októbra 1991 minister financií rozhodol všeobecne zakázať finančným sprostredkovateľom ponúkajúcim investície do termínovaných mimoburzových obchodov, aby kontaktovali potenciálnych zákazníkov prostredníctvom operácie „cold calling“. Minister financií 12. novembra 1991 zakázal Alpine Investments telefonicky alebo osobne kontaktovať potenciálnych zákazníkov bez toho, že by títo zákazníci dali vopred svoj výslovný písomný súhlas, ktorým jej dovoľujú týmto

spôsobom ich kontaktovať.

Alpine Investments podala sťažnosť proti rozhodnutiu ministra, ktoré jej zakazovalo uskutočňovať „cold calling“.

Minister financií rozhodnutím z 29. apríla 1992 zamietol sťažnosť Alpine Investments. Dňa 26. mája toho istého roku Alpine Investments podala žalobu na College van Beroep.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA z 10. mája 1995, C-384/93, **Alpine Investments BV**

1. Má sa ustanovenie článku 59 Zmluvy EHS vykladať v tom zmysle, že sa týka aj poskytovania služieb, ktoré poskytovateľ ponúka telefonicky z členského štátu, v ktorom je usadený, (potenciálnym) zákazníkom usadeným v inom členskom štáte, a vykonáva ich takisto z tohto členského štátu?

2.

a) Môžu sa záujmy ochrany spotrebiteľa a ochrany dobrej povesti poskytovania finančných služieb v Holandsku, ktoré sú základom ustanovenia majúceho za cieľ boj proti nežiadúcemu vývoju v obchode s cennými papiermi, považovať za naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý odôvodňuje prekážku, aká je uvedená v predchádzajúcej otázke?

b) Má sa ustanovenie o výnimke zakazujúcej takzvaný „cold calling“, považovať za objektívne potrebné na ochranu vyššie uvedených záujmov a za primerané sledovanému cieľu?

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA z 10. mája 1995, C-384/93, **Alpine Investments BV**

Článok 59 Zmluvy EHS treba vykladať v tom zmysle, že sa týka služieb, ktoré poskytovateľ ponúka telefonicky potenciálnym príjemcom usadeným v iných členských štátoch a poskytuje ich bez opustenia členského štátu, v ktorom je usadený.

Predpisy niektorého členského štátu zakazujúce poskytovateľom služieb usadeným na jeho území obracať sa s nevyžiadanými telefonátmi na potenciálnych zákazníkov v iných členských štátoch s cieľom ponúknuť im svoje služby sú obmedzením slobodného poskytovania služieb v zmysle článku 59 Zmluvy.

Článok 59 Zmluvy nebráni vnútroštátnej úprave, ktorá v záujme ochrany dôvery investorov vo vnútroštátne finančné trhy zakazuje prax spočívajúcu v nevyžiadaných telefonátoch potenciálnym zákazníkom s bydliskom v iných členských štátoch s cieľom ponúknuť im služby spojené s investovaním do termínovaných obchodov s tovarom.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA z 26. februára 1991, C-154/89, **Turistický sprievodcovia**

Žalobou predloženou v kancelárii Súdneho dvora 2. mája 1989 Komisia žaluje podľa článku 169 Zmluvy o EHS, že zavedením povinnosti turistických sprievodcov sprevádzajúcich skupiny turistov z iného členského štátu získať licenciu, čo je podmienené získaním určitej kvalifikácie riadne získanej po úspešnom absolvovaní skúšky, pokiaľ tieto služby pozostávajú zo sprevádzania turistov na miestach v určitých oblastiach a mestských častiach, okrem múzeí a historických pamiatok, ktoré možno navštíviť len so špeciálnym sprievodcom si Francúzska republika nespĺnila povinnosť podľa článku 59 Zmluvy o EHS.

turistický sprievodcovia (uvedení ako „guides-interprètes“) sú fyzické osoby, ktorých úlohou je sprevádzať Francúzov alebo iných turistov a najmä uskutočňovať túry so sprievodcom na cestách, múzeách a historických pamiatkach a vo verejnej doprave.

Komisia argumentovala, že Francúzsko nespĺňa požiadavky práva Spoločenstva, najmä článku 59 Zmluvy o EHS, pokiaľ sa týka ustanovenia o službách turistických sprievodcov, ktorí cestujú so skupinou turistov z iného členského štátu, keď sa táto služba uskutočňuje v určitých oblastiach alebo mestských častiach.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA z 26. februára 1991, C-154/89, **Turistický sprievodcovia**

Aktivity turistického sprievodcu z členského štátu okrem Francúzska, ktorý sprevádza turistov na organizovanej túre z iného členského štátu do Francúzska môže využiť dve odlišné právne formy. Cestovná kancelária so sídlom v inom členskom štáte môže zamestnať sprievodcov. V takom prípade cestovná kancelária poskytuje služby turistom prostredníctvom svojich vlastných sprievodcov. Cestovná kancelária si tiež môže najatť samostatne zárobkovo činných turistických sprievodcov so sídlom v tomto inom členskom štáte. V takom prípade vykonáva pre cestovnú kanceláriu službu sprievodca.

Je potrebné určiť, či takéto činnosti patria do rozsahu pôsobnosti článku 59 Zmluvy.

Hoci článok 59 Zmluvy výslovne zvažuje len situáciu osoby, ktorá poskytuje služby, ktorá má sídlo v členskom štáte inom, ako v ktorom má sídlo príjemca služby, účelom tohto článku však je zrušiť obmedzenia o voľnom poskytovaní služieb osobami, ktoré nemajú sídlo v štáte, v ktorom sa má služba uskutočniť. Pokiaľ sa všetky príslušné prvky uvedenej činnosti vykonajú v jednom členskom štáte, ustanovenia Zmluvy o voľnom poskytovaní služieb sa nemôžu aplikovať

Následkom toho sa ustanovenia článku 59 musia aplikovať vo všetkých prípadoch, keď osoba, ktorá poskytuje služby ponúka tieto služby v členskom štáte inom ako v tom, kde má sídlo, bez ohľadu na to, kde majú sídlo príjemcovia služieb.

Keďže v tomto prípade a v oboch opísaných situáciách ide o služby v inom členskom štáte ako v tom, kde má táto osoba sídlo, článok 59 zmluvy sa musí aplikovať.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA z 26. februára 1991, C-154/89, **Turistickí sprievodcovia**

Vyhlasuje, že zavedením ustanovenia o službách turistických sprievodcov, ktorí cestujú so skupinou turistov z iného členského štátu, kde tieto služby pozostávajú zo sprevádzania týchto turistov po miestach v určitých oblastiach a mestských častiach mimo múzeí a historických pamiatok, ktoré možno navštíviť len v sprievode špeciálneho kvalifikovaného sprievodcu, ktorý má mať licenciu, ktorej vydanie vyžaduje špecifickú kvalifikáciu normálne získanú po úspešnom zložení skúšky, si francúzska republika nesplnila povinnosti podľa článku 59 Zmluvy o EHS.

Voľný pohyb tovaru čl. 28 až 37 Zmluvy o fungovaní EÚ

Voľný pohyb tovaru (články 28-37 Zmluvy o fungovaní EÚ)

Voľný pohyb tovaru bezprostredne súvisí s vytvorením colnej únie a vnútorného trhu Únie

Základom voľného pohybu tovaru je **colná únia**

účelom je zabezpečiť ochranu slobodnej súťaže medzi tovarmi obchodovanými v jednotlivých členských štátoch

Všetky tovary bez ohľadu na ich pôvod aby mali rovnakú príležitosť uspieť na vnútornom trhu Únie

Cieľom je zabezpečiť konkurenciu medzi tovarom z rôznych členských štátov EÚ a zabrániť akýmkoľvek opatreniam členských štátov, ktoré obmedzujú voľný pohyb tovaru – objem obchodnej výmeny, alebo zvyšujú ceny tovarov

Nástroje:

odstránením ciel medzi členskými štátmi, zavedením jednotnej colnej sadzby vo vzťahu k tretím krajinám, zákazom diskriminačných a ochranných daní, zákazom akýchkoľvek množstevných obmedzení vývozu a dovozu

Zmluvná úprava voľného pohybu tovaru –

1. daňové a colné obmedzenia
2. množstevné /kvantitatívne obmedzenia vývozu a dovozu

Voľný pohyb tovaru – vecná pôsobnosť

Režim voľného pohybu tovaru medzi členskými štátmi sa vzťahuje na:

výrobky, ktoré majú svoj pôvod v členských štátoch

výrobky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sú v členských štátoch vo voľnom obeh

tovar = výrobok

Pojem „výrobok, ktorý má svoj pôvod v členských štátoch“ nie je bližšie definovaný v zmluve – ide o tovar, ktorý bol získaný na colnom území Únie bez podielu tovaru dovezeného z krajín a území, ktoré nie sú súčasťou colného územia Únie

Výrobok pochádzajúci z nečlenských štátov je vo voľnom obeh v členských štátoch vtedy, pokiaľ dovozné formalities boli splnené, predpísané clá a poplatky rovnakého účinku boli zaplatené ako iné splatné a vyrubené clá v tomto členskom štáte, ak sa na tieto výrobky nevzťahuje nárok na plné alebo čiastočné vrátenie týchto ciel a poplatkov.

Pojem Tovar - definícia

v Zmluve o fungovaní EÚ sa legálna definícia tovaru nenachádza

Judikatúra SD EÚ (ESD)

Pozitívna a negatívna definícia tovaru

tovar – výrobky, ktoré majú hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch a ktoré môžu byť predmetom obchodných transakcií

za tovar sa považuje aj elektrická energia, umelecké predmety, odpad i použité oleje, počítačové programy a nosiče informácií, mince, ktoré majú zberateľskú hodnotu

za tovar sa nepovažujú výrobky, ktorých výroba alebo predaj sú zakázané, pričom v konkrétnych prípadoch ide najmä o omamné a psychotropné látky, jedy a prekurzory

(C-7/68 Komisia v. Taliansko a C-2/90 Komisia v. Belgicko, C-6/64 Costa v. ENEL)

Voľný pohyb tovaru – územná pôsobnosť

Voľný pohyb tovaru je primárne zaručený na celom území colnej únie a na území zóny voľného obchodu

Územím colnej únie je územie definované v colnom sadzobníku – toto územie nie je totožné s územím členských štátov

(územie členských štátov, krajiny pridružené k niektorému členskému štátu, teritoriálne more, vnútorné námorné vody a vzdušný priestor členských štátov)

zónou voľného obchodu sú európsky hospodársky priestor – členské štáty, Island, Nórsko, Lichtenštajsko, zvyšky kolónií členských štátov, dohody s tretími štátmi – napr. so Švajčiarskom
Dôsledky voľného pohybu tovaru

dôsledkom voľného pohybu tovaru je zákaz diskriminácie takéhoto tovaru oproti inému tovaru na vnútornom trhu.

to platí tak pre tovar pochádzajúci z členských štátov Únie, tak pre tovar z tretích štátov vo voľnom obehú v Únii

v opačnom prípade je s tovarom pri prekročení hranice nakladané ako z tovarom z tretieho štátu a podlieha platným dovozným formalitám a clám - jednotný colný sadzobník Únie

členský štát môže brániť voľnému pohybu tovaru aktívne – prijímaním opatrení ale i pasívne – nečinnosťou

členské štáty sú povinné nielen sa zdržať opatrení a praktík prekážajúcich voľnému pohybu ale aj prijať opatrenia k rešpektovaniu voľného pohybu tovaru na ich území (Komisia v. Francúzsko 265/95)

Prekážky voľného pohybu tovaru

Prekážky, ktoré bolo resp. je potrebné a

nutné odstrániť:

tarifné prekážky

kvantitatívne obmedzenia

štátne monopoly obchodnej povahy

neoprávnené štátne podpory domácemu podnikaniu

Tarifné prekážky

Tarifné prekážky

exportné a importné clá

poplatky s rovnakým/rovnocenným účinkom ako clo

clá fiškálnej povahy

Článok 28 Zmluvy o fungovaní EÚ

Únia predstavuje colnú úniu, ktorá sa vzťahuje na celý obchod s tovarom a zahŕňa zákaz ciel na dovoz a vývoz tovaru medzi členskými štátmi, zákaz všetkých poplatkov, ktoré majú rovnaký účinok ako clá, ako aj prijatie Spoločného colného sadzobníka vo vzťahu k tretím krajinám

Článok 30 Zmluvy o fungovaní EÚ

Clá na dovozy a vývozy a poplatky s rovnakým účinkom sa medzi členskými štátmi zakazujú. Tento **zákaz sa vzťahuje taktiež na clá fiškálnej povahy.**

Článok 30 ZofEÚ má bezprostredný účinok – Rozsudok ESD Van Gend en Loos

Tarifné prekážky

Zákaz ciel a poplatkov s rovnakým účinkom

Neexistuje výnimka podľa Zmluvy o fungovaní EÚ

Opatrenie ukladajúce clo alebo poplatok s rovnakým účinkom – ex lege zakázané

SD EÚ pripúšťa vo vzťahu k uvedenému všeobecnému zákazu ciel a poplatkov s rovnakým účinkom výnimky – negatívne vymedzenie poplatku s rovnakým účinkom

Tarifné prekážky

Prostriedkom na ich odstránenie je **zavedenie colnej únie** (zavedená 1. 7. 1968)

Definícia: **colná únia je osobitná forma integrácie, pri ktorej dochádza k spojeniu dvoch alebo viacerých dovtedy samostatných colných území do jedného colného územia, a to tak, že najmenej dva štáty medzi sebou zrušia colné poplatky navonok vytvoria jednotné colné územie so spoločnými colnými sadzbami používanými pri dovoze tovaru z tretích štátov, ktoré nie sú členmi colnej únie.**

Má vplyv na dva okruhy vzťahov:

vzťahy medzi členskými štátmi – dochádza k zrušeniu ciel (sú zakázané všetky clá, poplatky s rovnocenným/ rovnakým účinkom ako clo a clá fiškálne povahy)

vzťahy k tretím štátom – členské štáty si vytvoria spoločný colný sadzobník vo vzťahu k tretím štátom.

Tarifné prekážky

Clo: ekonomicko - právny inštitút, ktorý predstavuje osobitný druh povinnej platby vyberanej v osobitnom konaní od fyzickej osoby a právnickej osoby na základe zákona pri prechode tovaru cez štátne hranice

Poplatky s rovnakým/rovnocenným účinkom ako clá:

pojem nedefinovaný, obsah je stanovený judikatúrou ESD –

Pozitívna a negatívna definícia

Pozitívne vymedzenie: **Je to akýkoľvek peňažný poplatok, ktorý nie je colným poplatkom v pravom zmysle slova a ktorým je jednostranne zaťažovaný domáci alebo zahraničný tovar a to z dôvodu prekročenia štátnej hranice, pričom nie je dôležitá jeho výška, názov, jeho určenie, alebo spôsob vyberania.**

Aj keď nie je diskriminačnej alebo ochranárskej povahy alebo ak výrobok na ktorý je uložený nesúťaží so žiadnym domácim výrobkom

Tarifné prekážky

Negatívne vymedzenie (judikatúra ESD 46/76 Bauhuis, 132/82 Komisia v. Belgicko, 133/82 Komisia v. Luxembursko, 89/76 Komisia v. Holandsko)

Poplatkom s rovnocenným účinkom ako clo nie je :

1. **Odmena za skutočne preukázaná službu**, ktorú členský štát

konkrétnym a individuálnym spôsobom poskytol dovozcovi alebo vývozcovi, pokiaľ výška je primeraná a zodpovedá tejto poskytnutej službe

2. **Poplatok uložený v súvislosti s inšpekciou realizovanou za účelom splnenia povinností vyplývajúcich z komunitárneho práva** –

podmienky – jeho výška neprekračuje skutočné náklady inšpekcie, inšpekcia je v celej EÚ obligatórna a jednotná pre všetky predmetné výrobky, je uložená vo všeobecnom záujme Únie a podporuje voľný pohyb tovarov predovšetkým tým, že neutralizuje prekážky, ktoré by mohli vzniknúť jednostrannými inšpekčnými opatreniami.

Tarifné prekážky Vnútorne diskriminačné zdanenie

členské štáty majú vyhradenú právomoc upravovať vlastné dane

majú právo zavádzať nové dane a pozmeňovať úpravu existujúcich daní

Článok 110 a 111 Zmluvy o fungovaní EÚ

žiaden členský štát nezdaní výrobky z iných členských štátov nijakou priamou alebo nepriamou vnútroštátnou daňou prevyšujúcou dane ukladané priamo či nepriamo na podobné domáce výrobky

žiaden členský štát nezdaní výrobky iných členských štátov nijakou vnútroštátnou daňou, ktorá nepriamo ochraňuje iné výrobky

uvedené články umožňujú uložiť daň na dovezený tovar, ak domáce tovary podliehajú rovnakým daniam

zákaz vnútroštátneho diskriminačného zdanenia je nutný, aby daňové konanie nemohlo viesť k obchádzaniu zákazu ciel medzi členskými štátmi

Tarifné prekážky Vnútorne diskriminačné zdanenie

Dane, ktoré pôsobia v konečnom dôsledku ako clá:

diskriminačné dane – zaťažujú priamo alebo nepriamo výrobky z iných členských štátov vo väčšom rozsahu ako sú daňovo zaťažené podobné domáce výrobky. Kritériom pre podobnosť výrobkov – výrobky uspokojujú rovnaké potreby spotrebiteľov

Zakázaná je priama aj nepriama daňová diskriminácia

ochranárske dane – zaťažujú výrobky z iných členských štátov s cieľom ochraňovať domáce – konkurenčné výrobky

diskriminačné a ochranárske dane sú zakázané

Článok 110 Zmluvy o fungovaní EÚ - je doplnením zákazu ustanoveného čl. 28 a 30 Zmluvy

Rozsudky ESD – zákaz priamej a nepriamej daňovej diskriminácie

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA č. 168/78 Komisia v. Francúzsko 1980 Ustanovenie článku 90 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva musí byť interpretované široko, tak aby sa týkalo všetkých daňových postupov, ktoré sú v nesúlade s princípom rovnakého zaobchádzania s domácimi výrobkami a dovezenými výrobkami, preto je pojem podobné výrobky nevyhnutné vykladať s dostatočnou pružnosťou.

Podobnými výrobkami sú výrobky, ktoré majú podobnú charakteristiku a z pohľadu spotrebiteľov uspokojujú rovnaké potreby. Podobnými výrobkami sú napríklad motorové vozidlá, rôzne druhy „tvrdého“ alkoholu, ale nie napríklad pivo v komparácii s prívlastkovým vínom.

Súdny dvor pri posudzovaní podobných výrobkov vychádza z rozmanitých faktorov, môže sa jednať o zaradenie do rovnakej fiškálnej klasifikácie alebo do rovnakého odvetia spoločného trhu, inokedy zase prihliada na zloženie výrobku, spôsob výroby, či obsah alkoholu.

Vždy sa ale musí jednať o objektívne kritérium, ktorého podstatou nie je totožnosť, ale podobnosť porovnávaných výrobkov, resp. porovnateľnosť ich použitia spotrebiteľmi.

Tarifné prekážky **Vnútorne diskriminačné zdanenie**

vnútroštátne opatrenie je buď colným poplatkom a podlieha absolútnemu zákazu podľa článku 30 Zmluvy alebo súčasťou vnútroštátneho daňového systému a podlieha podmienkam čl. 110 Zmluvy

Dovolené vnútroštátne zdanenie – podmienky:

1. Rovnaká výška dane zaťažuje systematicky tovar domáci i

dovezený,

2. Tovary musia byť zdanené podľa rovnakých kritérií a v rovnakom štádiu obchodovania

3. Daň má rovnaký základ pre domáce i dovezené tovary

Rozsudky ESD – zákaz priamej a nepriamej daňovej diskriminácie

Rozhodnutie ESD č. **21/79 Komisia v. Taliansko**, v ktorom sa jednalo o uloženie nižších daňových sadzieb na regenerovanú naftu ako na obyčajnú naftu, pričom ale dovezená regenerovaná nafta nepoužívala rovnaké daňové zvýhodnenie ako domáca

Rozhodnutie ESD č. **148/77 Hansen**, v ktorom Súdny dvor rozhodol, že daňové zvýhodnenie malých producentov ovocného alkoholu sa musí vzťahovať v rovnakom rozsahu i na dovozcov.

Ak by sme chceli zovšeobecniť uvedené skutočnosti, dalo by sa vyvodiť, že o **priamej daňovej diskriminácii** hovoríme vždy, ak faktorom zakladajúcim dôvod pre uloženie vyššej dane je pôvod tovaru.

Rozsudky ESD – zákaz priamej a nepriamej daňovej diskriminácie

Nepriama diskriminácia nastáva v prípadoch, keď je faktorom, na základe ktorého bola uložená nižšia, či vyššia daň, zdanlivo objektívny ukazovateľ, ktorý však v praxi znamená fiškálne znevýhodnenie dovezeného tovaru

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORAz 5. februára 1963 C-26/62, **Van Gend en Loos**

N.V. Algemene Transport- en Expeditie Onderneming van Gend & Loos a Nederlandse administratie der belastingen (holandská vnútroštátna daňová správa)

ESD riešil otázku

1. či článok 12 Zmluvy o ES má priamy účinok vo vnútroštátnom právnom poriadku v tom zmysle, že príslušníci členských štátov sa môžu na základe tohto článku domáhať práv, ktoré vnútroštátny súd musí chrániť.
2. či podľa práva skutočný nárast ciel uložených na určitý produkt nie v dôsledku zvýšenia sadzby, ale nového colného zatriedenia produktu - močoviny formaldehydu dovážaného do Holandska vyplývajúceho zo zmeny jeho tarifnej kvalifikácie, je v rozpore s článkom 12 Zmluvy o ES.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORAz 5. februára 1963 C-26/62, **Van Gend en Loos**

Článok 12 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva vytvára priame účinky a priznáva jednotlivcom individuálne práva, ktoré musia vnútroštátne súdy chrániť.

Na účel zistenia, či clá a poplatky s rovnakými účinkami boli zvýšené v rozpore so zákazom obsiahnutým v článku 12 Zmluvy, treba vziať do úvahy clá a poplatky skutočne uplatňované dotknutým členským štátom ku dňu nadobudnutia platnosti zmluvy.

Také zvýšenie môže vyplývať ako z úpravy sadzby vedúcej k zatriedeniu produktu pod vyššie spoplatnenú položku, tak aj zo skutočného zvýšenia uplatňovanej colnej sadzby.

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORAz 5. februára 1963 C-26/62, **Van Gend en Loos**

Bezprostredný účinok umožňuje jednotlivcom dovoľávať sa v prípade porušenia ich práv, ktoré im boli priznané aktom komunitárneho práva, dovoľávať sa pred vnútroštátnymi orgánmi tohto aktu

komunitárneho práva, aj keď nie sú priamo adresátmi tohto aktu.

Tento účinok komunitárneho práva nie je zachytený v zakladajúcich zmluvách, vypracoval ho v rámci svojej judikatúry ESD. Vychádzal zo situácie, keď štát chybné aplikuje komunitárne právo, alebo si napr. neplní svoju povinnosť vykonať smernicu, alebo je vykonal nesprávne...jednotlivec, ktorý síce nie je adresátom aktu komunitárneho práva, je v konečnom dôsledku poškodený na svojich právach, pretože štát si neplní svoje záväzky, z ktorých majú následne vyplynúť práva pre jeho príslušníkov.

Rozsudky ESD – zákaz priamej a nepriamej daňovej diskriminácie

Rozhodnutie ESD, **č. 112/84 Humblot** – v ktorom sa jednalo o zdaňovanie motorových vozidiel, ktoré vychádzalo z progresívneho zdaňovania motorových vozidiel po určitú hranicu výkonu motora bez ohľadu na skutočnosť, či sa jednalo o dovezené, či domáce motorové vozidlá. Nad touto hranicou bola daň stanovená paušálne - pevne, ale päťnásobne vyššia ako najvyššia progresívna daň.

Francúzsko v tomto období nevyrábalo žiadny druh motorového vozidla s výkonom motora, ktoré by mohlo byť zdaňované paušálnou daňovou sadzbou.

Podľa ESD bola predmetná paušálna daň na vysokovýkonné vozidlá spôsobilá znehodnotiť výhody, ktoré by niektorým vozidlám dovezeným z iných členských štátov mohli spotrebiteľia pripísať

Súdny dvor sa v rozsudku vyslovil, že čl. 90 Zmluvy o ES zakazuje, aby „vozidlá presahujúce určitú úroveň výkonu podliehali osobitnej dani, ktorej výška niekoľkonásobne prevyšuje najvyššiu sadzbu progresívnej dane platnej pre vozidlá s nižším výkonom, ak jedinými vozidlami podliehajúcimi osobitnej dani sú dovezené vozidlá predovšetkým z iných členských štátov.“

Kvantitatívne obmedzenia

základ pr. úpravy čl. 34 a 35 Zmluvy o fungovaní EÚ

netarifné prekážky voľného pohybu tovaru – dovážaný alebo vyvážaný tovar je zaťažený inak než priamo finančne

množstevné obmedzenia dovozu a vývozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané.

ide o opatrenia, ktoré znamenajú úplné alebo čiastočné obmedzenie podľa okolností dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru (judikatúra ESD Geddo 2/73)

môžu mať povahu tak legislatívneho ako aj administratívneho opatrenia alebo praxe

povinné licencie ustanovujúce maximálny objem dovezeného alebo vyvezeného tovaru, určenie percentuálneho limitu objemu vývozu alebo dovozu za daný rok

Kvantitatívne obmedzenia

kvóty sú už historickou prekážkou, zakotvené v právnom akte štátu, t. j. ľahko rozpoznateľné a k obchádzaniu zákazu nepoužiteľné

problém zostáva pri opatreniach s rovnakým/rovnocenným účinkom ako kvóty – zmluva neobsahuje ich definíciu

zákaz množstevných/kvantitatívnych obmedzení a opatrení s rovnakým účinkom sa vzťahuje sa na všetky tovary, ktoré sú legálne vo voľnom obehu v niektorom z členských štátov, vrátane tovarov pochádzajúcich z tretích krajín, ako aj tovary, ktoré sú cez územie členského štátu iba prevážané, t. j. tzv. tranzitný tovar

zákaz množstevných/kvantitatívnych obmedzení sa vzťahuje tak na diskriminačné bariéry, t. j. obmedzenia ako aj na nediskriminačné bariéry, t. j. obmedzenia uplatňované bez zohľadnenia pôvodu tovaru

ich zákaz Súdny dvor EÚ vykladá extenzívne a výnimky z neho zužujúco

zákaz sa vzťahuje nielen na opatrenia členských štátov, ale aj na akty komunitárnych inštitúcií

Kvantitatívne obmedzenia

Opatrenia s rovnocenným/rovnakým účinkom ako kvóty

nie sú v Zmluve o fungovaní EÚ definované – judikatúra SD EÚ

jednotná definícia nie je ani v judikatúre SD EÚ v rámci ORUKO dovozu a ORUKO vývozu
ORUKO dovozu

obsah pojmu stanovil ESD v prípade Dassonville – opatrenia s rovnocenným/rovnakým účinkom ako kvóty **sú všetky obchodné predpisy prijaté členskými štátmi, ktoré môžu priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne obmedziť obchodovanie** (byť na prekážku obchodu) v rámci Spoločenstva = formula Dassonville
Kvantitatívne obmedzenia

ORUKO dovozu

znaky:

pričítateľnosť členskému štátu – **zákony, podzákonné predpisy, rozhodnutia národných súdov, akty orgánov miestnej správy, akty verejných inštitúcií na ktoré štát delegoval svoju právomoc, správne akty a praktiky, akty a rozhodnutia komunitárnych inštitúcií**

ohrozenie obchodu – **priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potencionálne, na prekážku obchodovania v rámci/** vo vnútri **EU** – stačí aby opatrenie bolo dočasné, stačí, aby bol pohyb tovaru obmedzený iba na časti územia členského štátu, na veľkosti prekážky nezáleží, rovnako tak či je na prospech všetkým alebo niektorým domácim výrobkom

súvislosť s prechodom hranice

môže no nemusí mať diskriminačný charakter

Kvantitatívne obmedzenia

ORUKO môžu byť:

formálne – **diskriminačné obmedzenia zahrňujúce opatrenia ukladajúce podmienky výroby, dovozu, prepravy, uskladnenia a pod. formálne aplikované výlučne na dovezené výrobky z iných členských štátov.**

materiálne - **diskriminačné obmedzenia zahrňujúce opatrenia ukladajúce podmienky výroby, dovozu, prepravy, uskladnenia a pod. formálne aplikované na domáce ako aj na dovezené výrobky, ale de - facto zaťažujúce len dovezené výrobky**

nediskriminačné opatrenia – **opatrenie nerozdielne aplikované formálne i materiálne – de iure i de facto rovnako na domáce i dovezené výrobky z iných členských štátov**

Kvantitatívne obmedzenia

Obmedzenie definície ORUKO

Judikatúra ESD Keck

„národné predpisy, ktoré obmedzujú, alebo zakazujú niektoré druhy predaja za predpokladu, že sa tieto aplikujú na všetkých obchodníkov vykonávajúcich svoje aktivity na národnom území a že sú tieto predpisy uplatňované rovnakým spôsobom de iure alebo de facto na obchodovanie domácich výrobkov i výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov nemôžu byť kvalifikované ako ORUKO, pokiaľ svojou povahou nie sú schopné zabrániť vstupu tovaru na trh“

Definícia ORUKO bola ESD obmedzená tak, že z ORUKO vyňala nediskriminačné opatrenia týkajúce sa spôsobu predaja. Opatrenia týkajúce sa vlastností výrobkov sú zakázané bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú diskriminačnú povahu. Opatrenia týkajúce sa spôsobu predaja, ktorých účinkom je rozdielne postavenie domácich i dovážaných výrobkov – diskriminačné opatrenia týkajúce sa spôsobu predaja sú naďalej zakázané

faktickým dôvodom rozsudku Keck bola skutočnosť, že sa obchodníci často dovoľávali zákaz obmedzení dovozu podľa článku 34 ZofEÚ (28 ZoES), aby spochybnili akékoľvek predpisy členských štátov týkajúce sa obchodovania

Kvantitatívne obmedzenia

povolené národné obmedzenia, t. j. nie sú ORUKO a nie sú zakázané:

zákaz predaja so stratou (Keck a Mithouard)

obmedzenie predajnej doby – zákaz nedeľných predajov (Punto Casa)

obmedzenie miesta predaja alebo osoby predajcu (Komisia v. Grécko)

obmedzenie niektorých druhov reklamy

cenové kontroly – predaj za ceny s mimoriadne obmedzenou mierou zisku (Belgapom v. ITM Belgium)

Všetky národné nediskriminačné úpravy obchodovania s

tovarom, ktoré vôbec neblokujú vstup tovaru z členských

štátov na tuzemský trh sú vylúčené z vecnej pôsobnosti ORUKO

Kvantitatívne obmedzenia

Obmedzenie definície ORUKO

2. Judikatúra Cassis de Dijon – pravidlo rozumu

Pod pojem ORUKO nespádajú ani tie obmedzenia predaja, ktoré sa

týkajú vlastností výrobkov, pokiaľ sú kumulatívne splnené

nasledujúce podmienky :

opatrenie je nediskriminačné

dané vlastnosti neboli harmonizované na komunitárnej úrovni

opatrenie je primerané

na strane štátu existuje kvalifikovaný dôvod – tzv. kategorická

požiadavka pre obmedzenie voľného pohybu tovaru

názor - nejde o obmedzenie pojmu ORUKO ale o výnimku zo

zákazu voľného pohybu tovaru

Kvantitatívne obmedzenia

ORUKO vývozu

„národné opatrenia, ktorých cieľom alebo dôsledkom je obmedziť vývoz tovaru

a vytvoriť tak rozdielne zaobchádzanie medzi vnútorným obchodom jedného

členského štátu a jeho vývozným obchodom tak, aby bola zaistená zvláštna

výhoda domácej – tuzemskej výrobe alebo domácemu - tuzemskému trhu

príslušného štátu v neprospech výroby alebo obchodu iných členských štátov“

(15/79 Groenweld BV, 155/80 Oebel)

Forma opatrení je rovnaká ako u ORUKO dovozu

na rozdiel od ORUKO dovozu sú v rozpore s čl. 35 ZoFEÚ iba

diskriminačné opatrenia vyvolávajúce rozdielne zaobchádzanie medzi

výrobkami určenými k vývozu a tými, s ktorými sa obchoduje vo vnútri

členského štátu.

Táto výnimka však neplatí pre poľnohospodárske výrobky na ktoré sa i v

exportných vzťahoch plne aplikuje doktrína Dassonville a to z dôvodu

nenarušenia spoločnej regulácie trhu poľnohospodárskymi výrobkami

Kvantitatívne obmedzenia

ORUKO vývozu – zakázané najmä :

exportné licencie a iné podobné konania

povinnosť získať k vývozu výrobku predchádzajúci súhlas správneho orgánu aj keď je udeľovaný okamžite a pre akékoľvek množstvo tovaru

zvláštne sanitárne kontroly pre vyvážené výrobky

zákaz vývozu tovaru jednotlivcovi, zatiaľ čo oficiálne štátne inštitúcie majú takýto vývoz povolený

Kvantitatívne obmedzenia

ESD sa vyjadril k prípadu obrátenej diskriminácie – ak pre domácich príslušníkov platia prísnejšie pravidlá ako pre príslušníkov iných členských štátov – podľa vyjadrenia ESD je táto situácia mimo oblasti komunitárneho práva, a teda prísnejšie pravidlá pre domácich príslušníkov nebudú hodnotené ako opatrenia s rovnocenným účinkom ako kvóty.

Výnimky zo zákazu kvantitatívnych obmedzení:

Výslovné výnimky - čl. 36 Zmluvy o fungovaní EÚ –
tzv. dôležité požiadavky

2. Sudcovské výnimky – pravidlo rozumu judikatúry ESD
v prípade Cassis de Dijon a následné rozhodnutia
uznávajúce ako dôvody k nediskriminačnému obmedzeniu
voľného pohybu tovaru tzv. kategorické požiadavky

3. obmedzenia povolená na základe súhlasu Rady EÚ
alebo Komisie

4. obmedzenia voľného pohybu zbraní, streliva a
vojnového materiálu

Výnimky zo zákazu kvantitatívnych obmedzení:

Čl 36 Zmluvy o fungovaní EÚ – je možné prijať kvantitatívne
obmedzenia a opatrenia s rovnocenným účinkom, ak je to
odôvodnené dôležitými dôvodmi – stanovené taxatívne:

verejná morálka

verejný poriadok a verejná bezpečnosť

ochrana zdravia a života ľudí a zvierat

ochrana rastlín

ochrana národného kultúrneho bohatstva

ochrana priemyselného a obchodného vlastníctva

Podmienkou odvolania sa na tieto dôvody je, že nesmú byť

prostriedkom svojoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi.

Výnimky zo zákazu kvantitatívnych obmedzení:

Obmedzenie voľného pohybu tovaru kvôli tzv.

kategorickým požiadavkám podľa judikatúry **Cassis de**

Dijon – tzv. „pravidlo rozumu“

Pravidlo rozumu stanovilo zásadu, že výrobok vyrobený v niektorom členskom štáte v súlade s jeho technickými normami a uvedený tam do voľného obehu je voľne obchodovateľný na celom území EU.

Výnimkou z tejto zásady sú prípady, keď medzi členskými štátmi nedošlo k harmonizácii národných noriem pre výrobky toho istého druhu – situácie, ktoré zostávajú v právomoci úpravy členských štátov a týkajú sa legitímnych cieľov verejného záujmu – kategorických požiadaviek

Výnimky zo zákazu kvantitatívnych obmedzení:

Rozhodnutie ESD v prípade Cassis de Dijon a ďalšie rozhodnutia ESD – kvantitatívne obmedzenia a opatrenia s rovnocenným účinkom je možné použiť, ak existujú legitímne ciele verejného záujmu – tzv. kategorické požiadavky,

Kategorické požiadavky nie sú stanovené taxatívne a vyplývajú z rozhodnutí ESD

Kategorickými požiadavkami sú : ochrana spotrebiteľa, zákaz napodobňovania iných výrobkov, poctivosť obchodných transakcií, ochrana zdravia, boj proti inflácii, sloboda vyjadrovania, ochrana kultúry, ochrana pracovníkov, sloboda zhromažďovania a mnohé ďalšie.

Rozsudok ESD Dassonville 8/74

V r. 1970 Gustave Dassonville, veľkoobchodník vo Francúzsku, a jeho nadriadený Benoit Dassonville, ktorý riadil otcovu pobočku v Belgicku, doviezol do Belgicka "Scotch Whisky" pod označením "Johnnie Walker" a "Vat 69", ktorú Gustave Dassonville kúpil od francúzskych dovozcov a distribútorov týchto značiek whisky. Na hraniciach Dassonvillovci uplatnili, s ohľadom na predaj v Belgicku označenie, ktoré spočívalo vo vytlačenej nápisu "British Customs Certificate of Origin" (Britské colné osvedčenie pôvodu) doplnené ručne písanou poznámkou, uvádzajúcou číslo a dátum dokladu o spotrebnej dani podľa registra. Tento doklad o spotrebnej dani bol podľa francúzskeho práva úradným dokumentom, ktorý podľa francúzskeho práva, musí doprevádzať výrobok majúci označenie pôvodu. Francúzsko nepožaduje osvedčenie o pôvode u "Scotch Whisky". I keď tovar bol riadne dovezený do Belgicka na základe francúzskych dokladov a prepustený colne ako „tovar Spoločenstva“, belgické úrady rozhodli, že tieto doklady úplne nespĺňajú požiadavky belgického práva.

Rozsudok ESD Dassonville 8/74

Na základe tohto výkladu štátny zástupca inicioval konanie proti Dassonvillovcom pred súdom. Tvrdil, že:

pripojené podvrhy či vyššie uvedené dodatočné označenie fliaš má podvodný účel a má vyvolať dojem, že dovozcovia vlastnia doklad osvedčujúci pôvod whisky a že porušili belgické právo tým, že vedome dovážali, predávali a prepravovali za účelom predaja a dodávky whisky, bez toho aby táto whisky bola doplnená úradným dokladom osvedčujúcim právo k použitiu takéhoto označenia.

Dassonvillovci tvrdili, že interpretácia ustanovení belgického práva tak, ako je uskutočňovaná belgickými úradmi, je v rozpore so zákazom kvantitatívnych obmedzení a opatrení s rovnocenným účinkom zakotveným v čl. 30 an. Zmluvy EHS

Rozsudok ESD Dassonville 8/74

Všetky obchodné pravidla upravené právom členských štátov, ktoré priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne bráni obchodu medzi členskými štátmi, je nutné považovať za opatrenia majúce rovnocenný účinok ako kvantitatívne obmedzenie.

Pokiaľ členský štát v situácii, keď neexistuje komunitárny systém zaručujúci spotrebiteľom autentickosť označení pôvodu, prijme opatrenia, ktoré majú zabrániť nekalým praktikám v tejto oblasti, tak tieto opatrenia musia spĺňať podmienku, že sú primerané a že požadované dôkazy nie

sú takej povahy, že by mohli brániť obchodu medzi členskými štátmi a musia byť dostupné pre všetkých občanov členských štátov Spoločenstva.

požiadavky členského štátu, týkajúce sa autentickosti označení pôvodu, ktoré môže obtiažne splniť dovozca autentického výrobku, ktorý bol už uvedený riadnym spôsobom na trh iného členského štátu, ako je schopný ich splniť priamy dovozca rovnakého výrobku zo štátu pôvodu, sú požiadavky, ktoré majú rovnocenný účinok ako kvantitatívne obmedzenia

Rozsudok Cassis de Dijon 120/78

Hlavnou činnosťou spoločnosti REWE - Zentral AG bol dovoz tovaru z ostatných členských štátov Spoločenstva. V roku 1976 žiadala táto spoločnosť o povolenie u Bundesmonopolverwaltung für Branntwein (Federálneho monopolu pre liehoviny) dovieť z Francúzska, za účelom marketingu v Spolkovej republike Nemecko, určité druhy liehových nápojov vrátane likéru "Cassis de Dijon" obsahujúceho 15 - 20 % alkoholu. V tom istom roku, t. j. V roku 1976 Bundesmonopolverwaltung informoval REWE, že "Cassis de Dijon", ktorý chce dovieť, nemôže byť v Spolkovej republike Nemecko predávaný, pretože čl. 100 odst. 3 Branntweinmonopolgesetz (Zákon o štátnom monopole liehovín) stanovuje, že v štáte môžu byť predávané iba liehoviny majúce obsah minimálne 32 % alkoholu. REWE podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu u správneho súdu

Rozsudok Cassis de Dijon 120/78

Je treba pojem opatrenie majúce rovnocenný účinok ako kvantitatívne obmedzenie na dovoz obsiahnutý v čl. 30 Zmluvy EHS vykladať tak, že ustanovenie určujúce minimálny obsah alkoholu v liehovinách určených ku konzumácii, obsiahnuté v zákone o štátnom monopole liehovín, v dôsledku ktorého tradičný produkt z iného členského štátu, u ktorého je obsah alkoholu nižší ako je takto stanovený, nemôže byť uvedený na trh v Spolkovej republike Nemecko, je ustanovením, ktoré spadá pod takto vymedzený pojem ?

V tejto súvislosti musí byť zodpovedaná otázka týkajúca sa pojmu "opatrenia s rovnocenným účinkom ako kvantitatívne obmedzenie dovozu" obsiahnutého v čl. 30 Zmluvy, a to tak, že ustanovenie minimálneho obsahu alkoholu v alkoholických nápojoch, určených ku konzumácii prostredníctvom národných predpisov je takým zakázaným obmedzením, ktoré má toto ustanovenie Zmluvy na mysli, pokiaľ sa dotýka dovozu alkoholických nápojov vyrobených a obchodovaných v súlade s právom v inom členskom štáte.

Rozsudok Cassis de Dijon 120/78

akýkoľvek výrobok vyrobený a obchodovaný v súlade s právom v jednom členskom štáte, musí byť všeobecne pripustený na trh iného členského štátu. Technické a obchodné normy, teda také, ktoré sú rovnako aplikované na tovar domácej výroby a dovezené výrobky, môžu byť prekážkou obchodu iba vtedy, pokiaľ neexistuje relevantná komunitárna úprava a pokiaľ takéto normy sú nevyhnutné k zajišteniu zákonných požiadaviek a slúžia účelom verejného záujmu, ktorého sú podstatnou zárukou. Tento účel musí byť tak závažný, aby prevážil pravidlá voľného pohybu tovaru, ktoré sú základným princípom Spoločenstva.

Rozsudky ESD

DASSONVILLE 8/74: „Všetky pravidlá, ktoré obmedzujú obchod, priamo, alebo nepriamo, momentálne, alebo potenciálne, sú neprípustné“

KECK 267/91: „Kvantitatívne obmedzenia sú tie, ktoré majú priamy súvis s tovarom, nevzťahujú sa na obmedzenie spôsobu predaja“

BUY IRISH 249/81: „Aj kampaň vlády za kúpu domácich výrobkov, je považovaná za obmedzenie importu, pretože nepriamo nabáda k nekupovaniu importovaných výrobkov“

CASSIS DE DIJON 120/78: „Neexistuje platný dôvod, pre ktorý by nemali byť produkty vyrobené, alebo predávané v jednom členskom štáte, pripustené na trh iného členského štátu“

Štátne monopoly obchodnej povahy

Štátne monopoly obchodnej povahy:

Monopol vo všeobecnosti je dominantné postavenie, ktoré umožňuje správať sa na trhu nezávisle bez ohľadu na ostatných účastníkov trhu.

O štátny obchodný monopol ide vtedy, ak je založený podnik štátom a štát sa tak podieľa na podnikateľskej obchodnej činnosti, pričom významne ovplyvňuje dovoz alebo vývoz medzi členskými štátmi (zvyčajne železnice, spoje, energetika, výroba liehovín, výroba tabaku, pošta...)

tieto štátne monopoly nie sú zmluvou zakázané, ale je povinnosť prispôbiť ich tak, aby v podmienkach nákupu a odbytu medzi príslušníkmi členských štátov neexistovala diskriminácia. Štátne monopoly obchodnej povahy čl. 37 Zmluvy o fungovaní EÚ

1. Členské štáty prispôsobia štátne monopoly obchodnej povahy tak, aby v podmienkach nákupu a odbytu medzi štátnymi príslušníkmi členských štátov neexistovala diskriminácia.

Ustanovenia tohto článku sa vzťahujú na každý orgán, prostredníctvom ktorého členský štát právne alebo fakticky, priamo alebo nepriamo kontroluje, riadi alebo významne

ovplyvňuje dovoz alebo vývoz medzi členskými štátmi. Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na monopoly, ktoré štát zveril iným subjektom.

2. Členské štáty upustia od akéhokoľvek nového opatrenia, ktoré je v rozpore so zásadami stanovenými v odseku 1 alebo ktoré obmedzuje dosah článkov týkajúcich sa zákazu ciel množstevných obmedzení medzi členskými štátmi.

Voľný pohyb osôb (Free movement of persons; Personenfreizügigkeit)

Voľný pohyb osôb a občianstvo

Zmluva o fungovaní Európskej únie

Tretia časť („Vnútroštné politiky a činnosti Únie“) – Hlava IV („Voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu“) – Kapitola 1 („Pracovníci“)

Čl. 45 – 48 ZFEÚ

+ Čl. 3 ZEÚ

Druhá časť („Nediskriminácia a občianstvo Únie“)

Čl. 18 – 25 ZFEÚ

+ Čl. 2 a 9 ZEÚ

Občianstvo Únie

Čo je občianstvo?

Kto je občan Únie? Aký má charakter občianstvo?

Čl. 2 ZEÚ: *Únia dodržiava pri všetkých svojich činnostiach zásadu rovnosti občanov, ktorým sa dostáva rovnakej pozornosti zo strany jej inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr. Občanom Únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo a nenahrádza ho.*

Čl. 20 (1) ZFEÚ: *Týmto sa ustanovuje občianstvo únie. Občanom únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo a nenahrádza ho.*

Práva občana EÚ podľa Zmluvy:

Všeobecný zákaz diskriminácie – čl. 18 ZFEÚ: *V rámci pôsobnosti zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia **akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná.***

Slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov – čl. 20(2)a; čl. 21 ZFEÚ

Aktívne a pasívne volebné právo do EP – čl. 20(2)b; čl. 22(2) ZFEÚ

Zákon č. 331/2003 Z.z. o voľbách do Európskeho parlamentu

Aktívne a pasívne volebné právo do orgánov miestnej samosprávy v mieste bydliska – čl. 20(2)b; čl. 22(1) ZFEÚ

Zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do samosprávy obcí

Zákon č. 303/2001 Z.z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov

Požívanie ochrany diplomatických a konzulárnych orgánov iného členského štátu v zahraničí, ak absentuje ich vlastný – čl. 20(2)c; čl. 23 ZFEÚ

Petičné právo k EP – čl. 20(2)d; čl. 227 ZFEÚ

Prístup k Európskemu ombudsmanovi – čl. 20(2)d; čl. 228 ZFEÚ

Informačné právo (všetky inštitúcie a orgány EÚ) v ktoromkoľvek jazyku zmlúv – čl. 20(2)d ZFEÚ

Nariadenie 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom EP, Rady a EK

Práva vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie

Voľný pohyb osôb: všeobecne, základné pramene

Historicky v rozsahu potrebnom na realizáciu ekonomických práv

V súčasnosti i pre neekonomické účely – sociálna a kultúrna interakcia

Základná sloboda fundamentálneho významu (ESD)

Čl. 21 ZFEÚ: *Každý občan únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.*

Čl. 45 (3) ZFEÚ – vo vzťahu k realizácii pracovnej činnosti

Smernica EP a Rady 2004/38 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov

Úplná sloboda pohybu osôb sa realizuje:

odstránením **formálnych prekážok**

(právne a administratívne obmedzenia zamestnávania alebo podnikania)

odstránením **materiálnych prekážok**

(kontroly na vnútorných hraniciach medzi členskými štátmi)

odstránením **fiskálnych prekážok**

(obmedzenia resp. ťažkosti vyplývajúce z rozdielnych daňových predpisov a predpisov sociálneho zabezpečenia)

Osoby požívajúce práva

Primárni beneficianti:

Občania EÚ (spôsob nadobudnutia občianstva irelevantný)

Sekundárni beneficianti:

Rodinní príslušníci (bezvýhradne):

Manželský partner;

Registrovaný partner (ak hostiteľský štát uznáva za rovnocenné);

Priami potomkovia (i) do 21r., alebo (ii) nezaopatrení, vrátane potomkov partnera;

Závislí predkovia a závislí predkovia partnera

Ďalší – podliehajúci preskúmaniu:

Iní rodinní príslušníci, ktorí sú v krajine, z ktorej prišli nezaopatrenými osobami alebo členmi domácnosti občana, alebo ak vážne zdravotné dôvody prísne vyžadujú osobnú starostlivosť;

Partner s riadne osvedčeným trvalým vzťahom

Obsah práv

Výklad práv extenzívne, obmedzení reštriktívne

Smernica 2004/38 – komplexná úprava, zrušila a nahradila početné smernice

Právo výstupu a vstupu (kapitola II)

Výstup: platný preukaz/pas; výstupné víza a iné formalities zakázané

Vstup:

Občania - vstupné víza a iné formalities zakázané (povolená len požiadavka na ohlásenie prítomnosti v primeranom čase)

Rodinní príslušníci – **víza bezplatne a v zrýchlenom postupe**

Právo pobytu (kapitola III)

Pobyt do troch mesiacov – bez akýchkoľvek podmienok

Pobyt na viac ako 3 mesiace (občania), ak:

Pracovníci alebo SZČO; alebo

Majú dostatočné zdroje pre seba a príslušníkov, aby sa nestali záťažou sociálneho systému a majú komplexné zdravotné poistenie; alebo

Zapísaní študenti, ktorí majú komplexné zdravotné poistenie a prostredníctvom vyhlásenia preukážu, že majú dostatočné zdroje, aby sa nestali záťažou sociálneho systému (znížená miera dokazovania); alebo

Rodinní príslušníci občanov uvedených vyššie.

Smernica zakotvuje po zániku štatútu pracovníka/SZČO fikciu predĺženia tohto štatútu podľa rôznych kritérií (čl. 7 ods. 3)

Pobyt rod. Príslušníkov - neobčanov:

Pobyťový preukaz - pre občana EÚ, ak plánovaný pobyt je viac ako 3 mesiace (uľahčuje pohyb, preukazuje oprávnenie)

Zachovanie práva pobytu:

Čl. 12 a 13 stanovuje, kedy a za akých podmienok sa právo pobytu rodinných príslušníkov predlžuje po úmrtí alebo odchode občana od ktorého svoje práva odvodzovali, v prípade rozvodu, anulovania manželstva, ukončenia registrovaného partnerstva (pred získaním práva na trvalý pobyt) – odlišné podmienky pre občanov a neobčanov

Právo trvalého pobytu (kapitola IV)

Po 5 rokoch nepretržitého pobytu, vrátane rodinných príslušníkov neobčanov, ak sa legálne zdržiavali

Osobitné kategórie kratšiu lehotu (dôchodok, pracovný úraz, choroba z povolania), osobitná úprava pri úmrtí

Súvisiace práva

Rodinní príslušníci (najmä neobčania) právo sa v hostiteľskom štáte zamestnať

Rovnaké zaobchádzanie (aj neobčania)

Obmedzenia práv podľa smernice

Verejný záujem a verejná bezpečnosť

Zásada úmernosti

Z osobného správania jednotlivca

Trestné činy/priestupky z minulosti samé o sebe nepostačujú

Skutočnú, existujúcu a dostatočne závažnú hrozbu

Ochrana proti vyhosteniu:

Zohľadniť najmä: dĺžku pobytu, vek, zdravotný stav, rodinnú a ekonomickú situáciu, integráciu v spoločnosti, väzby s krajinou pôvodu

Nesmie, ak má právo trvalého pobytu, okrem vážnych dôvodov verejného záujmu alebo verejnej bezpečnosti

Nesmie, okrem zásadne dôležitých dôvodov verejnej bezpečnosti (nie verejného záujmu), proti občanovi, ak sa zdržiaval 10 rokov alebo ak ide o maloleté dieťa, iba že by to bolo potrebné v najlepšom záujme dieťaťa

Verejné zdravie

Choroby s epidemickým potenciálom, infekčné a nákazlivé parazitické ochorenia, ak podliehajú ochranným opatreniam aj proti vlastným občanom

Vyžadovať lekársku prehliadku len pri vážnych náznakoch potreby

Choroby po 3 mesiacoch od príchodu nie sú dôvodom

Prípady - Zneužívanie práv

Zneužívanie práv/Podvod – čl. 35 smernice:

Členské štáty môžu prijať potrebné opatrenia na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu, ako napríklad manželstva z rozumu. Všetky takéto opatrenia musia byť primerané a podliehať procedurálnym ochranám stanoveným v článkoch 30 a 31.

Podvod:

Úmyselné oklamanie alebo ľstivé uvedenie do omylu na účel získania práva na voľný pohyb a pobyt

Zneužívanie:

Vykonštruované konanie, ktoré má slúžiť výlučne na účel získania práva na voľný pohyb a pobyt, ktoré síce formálne spĺňa podmienky stanovené, avšak nie je v súlade s účelom týchto pravidiel

Účelové manželstvo:

SK: „manželstvá z rozumu“ – nepresný preklad

ENG: marriages of convenience

DE: (Eingehung von) Scheinehen

FR: les mariages de complaisance

Modelový príklad (správa EK):

S., štátnej príslušníčke z tretej krajiny, bolo nariadené, aby do jedného mesiaca opustila územie, pretože uplynula platnosť jej turistického víza. O dva týždne sa vydala za O., štátneho príslušníka EÚ, ktorý práve prišiel do hostiteľského členského štátu. Orgány majú podozrenie, že toto manželstvo mohlo byť uzavreté len na účel vyhnutia sa vyhosteniu. Kontaktujú orgány v členskom štáte, ktorého štátnym príslušníkom je O., a zistia, že po uzavretí manželstva bol jeho rodinný obchod konečne schopný zaplatiť dlh vo výške 5000 EUR, ktorý predtým nebol schopný zaplatiť dva roky.

Orgány pozvú novomanželov na pohovor, počas ktorého zistia, že O. už medzičasom odišiel z hostiteľského členského štátu a vrátil sa domov do práce, ďalej že pár sa nedokáže dorozumieť spoločným jazykom a že sa stretli po prvýkrát týždeň pred uzavretím

manželstva. Existujú závažné indície, že pár možno uzavrel manželstvo výlučne na účel obídenia vnútroštátnych právnych predpisov o prisťahovalectve.

Pôsobnosť EP a zneužívanie

Čl 3 ods.1:

„Táto smernica sa uplatňuje na všetkých občanov Únie, ktorí sa pohybujú alebo zdržiavajú v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého štátnymi príslušníkmi sú, a na ich rodinných príslušníkov, ako sú definovaní v bode 2 článku 2, ktorí ich sprevádzajú, alebo sa k nim pripájajú.“

=> práva sekundárnych sa uplatnia až pri výkone primárnymi; v domovskom štáte sa teda neuplatňujú – okrem prípadu návratu z výkonu tohto práva zo zahraničia

Levin case (53/81)

Pani Levin (UK) manželka neobčana – žiadosť o pobyt v NL

Ot.:Práca na čiastočný úväzok s príjmom pod životným minimom

Spĺňa kritéria pracovníka – musí sa vykladať jednotne a členské štáty nemôžu určiť minimálne požiadavky na príjem, čím by sa EP obchádzalo

Štáty môžu skúmať, či ide o skutočnú a prospešnú (efektívnu) aktivitu

Ot.: Ak je hlavným podnetom iný dôvod ako vlastná pracovná aktivita?

Motív je nerozhodný, ak vykonáva skutočnú a efektívnu prácu

Akrich case (C-109/01)

Pán Akrich – neobčan, 2x vyhostený z UK, nelegálne sa vrátil a oženil sa s občiankou UK (Helina Jazdzewska); vyhostený do Dublinu

V Dubline sa usadila manželka. Ona pracovala na plný úväzok na dobu určitú, on agentúrne. Po asi roku požiadali o zrušenie rozhodnutia o vyhostení s cieľom vrátiť sa.

Ot. – ide o zneužívanie práva? Aký vplyv má dočasnosť práce a pobytu?

Motív nie je relevantný (súlad s Levin), ani v prípade, ak sa premiestnili do iného štátu s tým, aby výhody EP využili pri návrate do pôvodného štátu

Výhody sa neuplatnia, ak ide o dohodnutý sobáš s cieľom obísť ustanovenia vnútroštátneho práva o pobyte cudzincov

Podmieňuje právo neobčana tým, že mal legálny pobyt v inom štáte (z toho hľadiska, aby občan nebol odradzovaný od voľného pohybu – ak manžel ani nemal predtým pobyt v EÚ, nepriznaním práva manželovi občan nebude odradzovaný od voľného pohybu, nakoľko ich status a (ne)možnosť spoločne žiť sa nemení)

Napriek tomu, štát má zohľadniť právo na rodinný život v zmysle EDLP, ak ide o skutočný sobáš

Odklon od veci Akrich

Yunying Jia (C-1/05)

Nutnosť skoršieho legálneho pobytu nie je uložená európskym právom

„podmienka skoršieho legálneho pobytu/.../vyjadrená v už citovanom rozsudku Akrich, nemôže byť prenesená na túto právnu vec“.

Pani Jia sa legálne nachádzala vo Švédsku, keď podávala svoju žiadosť (vstup mala povolený na základe turistických víz)

Metock a i. (C-127/08)

žiadne ustanovenie smernice 2004/38 neviaže uplatnenie tejto smernice na podmienku, aby sa predtým zdržiavali v členskom štáte.

Čl.5 (2): *„Rodinní príslušníci, ktorí nie sú štátni príslušníci členského štátu, musia mať iba vstupné*

vízum v súlade s nariadením (ES) č. 539/2001, alebo prípadne v súlade s vnútroštátnou legislatívou. Na účely tejto smernice vlastníctvo platného pobytového preukazu uvedeného v článku 10 oslobodzuje takýchto rodinných príslušníkov od vízovej požiadavky.“

článok 5 ods. 2 smernice stanovuje, že rodinní príslušníci občana musia mať vstupné vízum, pokiaľ nemajú platný pobytový preukaz – to dokazuje, že smernica sa tiež môže uplatňovať na rodinných príslušníkov, ktorí sa legálne nezdržiavali v inom členskom štáte.

...Metock a i.

Čl. 10 (2): „Na účely vydania pobytového preukazu môžu členské štáty požadovať nasledujúce doklady:

- a) platný pas;
- b) doklad osvedčujúci existenciu rodinného vzťahu alebo registrovaného partnerstva;
- c) registračné potvrdenie alebo, v prípade neexistencie registračného systému, akýkoľvek dôkaz pobytu v hostiteľskom členskom štáte občana Únie, ktorého sprevádzajú, alebo ku ktorému sa pripájajú;
- d) v prípadoch spadajúcich pod body c) a d) článku 2 ods. 2 dokumentačné dôkazy, že uvedené podmienky sú splnené;
- e) v prípadoch spadajúcich pod článok 3 ods. 2 písm. a) doklad vydaný príslušným úradom v krajine pôvodu alebo krajine, odkiaľ prichádzajú, potvrdzujúci, že sú osobami závislými od občana Únie, alebo sú členmi domácnosti občana Únie, alebo dôkaz o existencii vážnych zdravotných dôvodov, ktoré prísnevyžadujú osobnú starostlivosť rodinného príslušníka občanom Únie;
- f) v prípadoch spadajúcich pod článok 3 ods. 2 písm. b) dôkaz o existencii trvalého vzťahu s občanom Únie.“

článok 10 ods. 2 taxatívne vymenováva dokumenty, ktoré môžu byť na účely vydania pobytového preukazu požadované; nestanovuje možnosť, aby hostiteľský štát požadoval dokumenty preukazujúce prípadný predchádzajúci legálny pobyt v inom členskom štáte

...Metock a i.

„Je pravda, že Súdny dvor v rozsudku Akrich rozhodol, že na využitie práv stanovených v článku 10 nariadenia č. 1612/68 sa musí štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie, legálne zdržiavať v niektorom členskom štáte, pokiaľ sa presúva do iného členského štátu, do ktorého migroval alebo migruje občan Únie. Tento záver však treba prehodnotiť. Využitie takýchto práv nemôže závisieť od predchádzajúceho legálneho pobytu takéhoto manželského partnera v inom členskom štáte.

Odmietnutie hostiteľského štátu udeliť právo vstupu a pobytu rodinným príslušníkom občana Únie môže tohto občana odrádzať od premiestnenia sa alebo zdržiavania sa v tomto členskom štáte, a to aj pokiaľ sa členovia jeho rodiny už nelegálne zdržiavajú na území iného členského štátu.
Prípady – ďalšie otázky

Yunying Jia (C-1/05)

Čl. 2(2)c) smernice: „Rodinný príslušník“ znamená: závislí priami príbuzní po vzostupnej línii a takéto osoby manželského partnera alebo partnera, ako je definovaný v bode b).

Ot. –Čo sa rozumie pod závislosťou? Je dôvod závislosti relevantný?

Postavenie člena rodiny, „ktorý je závislý“, vyplýva zo skutkovej situácie, ktorú charakterizuje okolnosť, že hmotná podpora člena rodiny je zabezpečená štátnym príslušníkom Spoločenstva

Nie je nutné určiť dôvody, pre ktoré sa domáha tejto podpory, a pýtať sa, či dotknutá osoba dokáže uspokojiť svoje potreby na základe výkonu odmeňovanej činnosti. Tento výklad obzvlášť vyžaduje zásada, podľa ktorej sa ustanovenia, ktoré sa týkajú slobody pohybu pracovníkov, časť základov Spoločenstva, majú vykladať široko

Aby uspokojoval svoje základné potreby

...Yunying Jia

Ot.: Ako posudzovať závislosť - k akému obdobiu a v akom štáte?

SK: „vyžaduje hmotnú podporu od tohto štátneho príslušníka alebo od jeho manžela preto, aby uspokojoval svoje základné potreby v štáte pôvodu alebo príchodu tohto člena rodiny v čase, keď podáva žiadosť o začlenenie sa do rodiny zmienených štátnych príslušníkov“

DE: „der materiellen Unterstützung durch diesen Gemeinschaftsangehörigen oder dessen Ehegatten bedarf, um seine Grundbedürfnisse in seinem Herkunftsstaat in dem Zeitpunkt zu decken, in dem er beantragt, dem Gemeinschaftsangehörigen zu folgen.“

ENG: „need the material support of that Community national or his or her spouse in order to meet their essential needs in the State of origin of those family members or the State from which they have come at the time when they apply to join the Community national.“

CZ: „nezbytně potřebuje materiální podporu od tohoto příslušníka Společenství nebo jeho manžela či manželky k tomu, aby mohl uspokojovat své základní potřeby ve státě svého původu nebo ve státě svého posledního pobytu v okamžiku, kdy žádá o připojení se k uvedenému příslušníkovi Společenství.

Van Duyn (41/74) - ! Relevantné pre priamy účinok smerníc!

UK odmietlo povoliť vstup na územie Holanďanke Yvonne van Duyn na účely výkonu zamestnania – sekretárky v scientologickej cirkvi

Členský štát, odvolávajúc sa na verejný poriadok, môže vziať do úvahy ako relevantné osobné správanie dotknutej osoby tú skutočnosť, že táto osoba je členkou skupiny alebo organizácie, ktorej aktivity považuje členský štát za sociálnu hrozbu, a to bez toho, aby táto skupina alebo organizácia bola zakázaná a tiež bez ohľadu na to, že vlastným občanom neukladá žiadne obmedzenia v súvislosti s výkonom podobných aktivít v rámci tej istej skupiny alebo organizácie.

Príslušnosť v minulosti nemôže byť v zásade takýmto dôvodom; aktuálna príslušnosť áno, (najmä) ak zahŕňa účasť na aktivitách skupiny alebo organizácie, ako aj stotožnenie sa s jej cieľmi a úmyslami, sa môže považovať za prejav vôle osoby, a teda za súčasť osobného správania.

Zásadný prínos prípadu – vyslovenie priameho účinku smerníc, pričom jednotlivcom adresovaných práv sa títo môžu dovolávať pred vnútroštátnymi súdmi a inými orgánmi, ktoré sú povinné ich chrániť. Užitočný účinok (záväznej) smernice by bol oslabený, ak by sa jednotlivcom bránilo odvolávať na tento akt. V záujme právnej istoty dotknutých osôb treba, aby sa tejto povinnosti (štátu) mohli dovolávať, hoci vyplýva z normatívneho aktu, ktorý ako celok nemá priamy účinok a nie je priamo aplikovateľný.

Bidar (C-209/03)

Podpora určená na pokrytie životných nákladov a poskytnutá buď vo forme dotovaných pôžičiek, alebo štipendií študentom zdržiavajúcim sa legálne na území hostiteľského členského štátu, patrí do rozsahu pôsobnosti Zmluvy s cieľom zakázať diskrimináciu

Pokiaľ ide o podporu na pokrytie životných nákladov študentov, je legitímne, že členský štát poskytne takúto podporu iba študentom, ktorí preukážu istý stupeň integrácie do spoločnosti tohto členského štátu. V tomto kontexte by však členský štát nemal od dotknutých študentov požadovať, aby mali spojenie s jeho trhom práce. Za istý stupeň integrácie možno považovať, ak sa predmetný študent počas istej doby zdržiaval v hostiteľskom členskom štáte

odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva študentom právo na podporu na pokrytie životných nákladov, len keď sa usadili v hostiteľskom členskom štáte, vylučujúc tak, že by štátny príslušník iného členského štátu mohol získať ako študent štátúť usadenej osoby, aj keď sa tam tento štátny príslušník zdržiava legálne a uskutočnil podstatnú časť stredoškolského štúdia v hostiteľskom členskom štáte a má tak reálne spojenie so spoločnosťou tohto štátu.

Grzelczyk (C-184/99)

Študent belgickej štátnej príslušnosti, ktorý nie je pracovníkom v zmysle nariadenia č. 1612/68 a ktorý je v rovnakej situácii ako pán Grzelczyk, splnil potrebné podmienky na poberanie minimexu. Skutočnosť, že pán Grzelczyk nemá belgickú štátnu príslušnosť, je prekážkou pre priznanie minimexu, z čoho možno ustáliť, že ide o diskrimináciu založenú na štátnej príslušnosti.

Poberanie sociálnej dávky z nepríspevkového systému (takej ako je minimex) pod podmienkou, pokiaľ ide o iných štátnych príslušníkov členských štátov ako hostiteľského štátu, na ktorého území majú legálny pobyt, že títo štátni príslušníci patria do pôsobnosti nariadenia č. 1612/68, pričom žiadna obdobná podmienka sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov hostiteľského členského štátu, je v rozpore s článkami 6 a 8 Zmluvy.

Calfa (C-348/96)

Ms. Calfa, an Italian national, was charged with possession and use of prohibited drugs while staying as a tourist in Crete. The Criminal Court of First Instance at Heraklion found her guilty of an offence under the law on drugs, sentenced her to three months' imprisonment and ordered her to be expelled for life from Greek territory.

Although in principle criminal legislation is a matter for which the Member States are responsible, the Court has consistently held that Community law sets certain limits to their power, and such legislation may not restrict the fundamental freedoms guaranteed by Community law

Article 56 permits Member States to adopt, with respect to nationals of other Member States, and in particular on the grounds of public policy, measures which they cannot apply to their own nationals, inasmuch as they have no authority to expel the latter from the territory or to deny them access thereto

...Calfa

Articles 48, 52 and 59 of the Treaty and Article 3 of Directive 64/221 on the coordination of special measures concerning the movement and residence of foreign nationals which are justified on grounds of public policy, public security or public health preclude national legislation which - with certain exceptions, in particular where there are family reasons - requires a Member State's courts to order expulsion for life from its territory of nationals of other Member States found guilty on that territory of the offences of obtaining and being in possession of drugs for their own personal use.

Such a penalty constitutes an obstacle to the fundamental freedoms laid down in those articles of the Treaty. Although a Member State may consider that the use of drugs constitutes a danger for society such as to justify special measures against foreign nationals who contravene its laws on drugs, in order to maintain public order, an expulsion order justified by the public policy exception provided for inter alia in Article 56 of the Treaty could be made against a Community national only if, besides his having committed an offence under drugs laws, his personal conduct created a genuine and sufficiently serious threat affecting one of the fundamental interests of society. That is not the position where expulsion for life from the national territory has automatically followed a criminal conviction, and no account has been taken of the offender's personal conduct or of the danger which that person represents for the requirements of public policy.

Micheletti a i. (C-369/90)

The provisions of Community law concerning freedom of establishment preclude a Member State from withholding that freedom from a national of another Member State who at the same time possesses the nationality of a non-member country, on the ground that the legislation of the host

State deems him to be a national of the non-member country.

Whenever a Member State, having due regard to Community law, has granted its nationality to a person, another Member State may not, by imposing an additional condition for its recognition, restrict the effects of the grant of that nationality with a view to the exercise of a fundamental freedom provided for in the Treaty, particularly since the consequence of allowing such a possibility would be that the class of persons to whom the Community rules on freedom of establishment were applied might vary from one Member State to another.

Voľný pohyb pracovníkov(Free movement of workers; Arbeitnehmerfreizügigkeit)

Voľný pohyb pracovníkov

Zmluva o fungovaní Európskej únie

Tretia časť („Vnútornej politiky a činnosti Únie“) – Hlava IV („Voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu“)
– Kapitola 1 („Pracovníci“)

Čl. 45 – 48 ZFEÚ

Obsah primárneho práva

„Zabezpečí sa voľný pohyb pracovníkov v rámci Únie.“

Zrušenie akejkoľvek **diskriminácie** pracovníkov členských štátov na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o:

zamestnanie,

odmenu za prácu,

ostatné pracovné podmienky.

Vzťah k čl. 12 ZFEÚ: „V rámci pôsobnosti zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná.“

Lex specialis derogat legi generali!

Čiastkové práva:

Uchádzať sa o skutočne ponúkané miesta

Voľne sa **pohybovať** (za tým účelom)

Právo na **pobyť**

Zotrvať – po ukončení zamestnania

Výnimky primárneho práva

Obmedzenia odôvodnené:

Verejným poriadkom

Verejnou bezpečnosťou

Ochranou verejného zdravia

Osobitná výnimka:

Štátna a verejná služba

Sekundárna legislatíva

Nariadenie Rady č. **1612/68** o **slobode pohybu pracovníkov** v rámci spoločenstva

Zamestnanie a rodiny pracovníkov

Obsadzovanie voľných pracovných miest a vybavovanie žiadostí o zamestnanie

Výbory na zabezpečenie úzkej spolupráce medzi členskými štátmi

Prechodné a záverečné ustanovenia

Práva

Podľa nariadenia

Prijať zamestnanie s rovnakou prednosťou ako príslušníci daného štátu

Vymeniť si žiadosť o zamestnanie

Uzavrieť a plniť pracovnú zmluvu

- to všetko bez diskriminácie

Rovnaká pomoc od úradov práce

Rovnaké podmienky zamestnania, prepúšťania, opätovného začleňovania (sankcia neplatnosti pre iné ust. individuálnych aj kolektívnych zmlúv)

Rovnaké sociálne a daňové výhody

Členstvo v odboroch (aktívne i pasívne)

Teoretické delenie:

Základné práva

Nediskriminácia, prac. podmienky,

Práva, ktoré sú predpokladom na výkon základných práv

Voľný pohyb, zdržiavanie sa (smernica 2004/38), pr. uchádzať sa, zotrvať

Práva súvisiace s výkonom zamestnania

Sociálne zabezpečenie, rovnaký prístup k bývaniu, odbory, vzdelávanie

Čl. 3 nariadenia – aké typy diskriminácie zakazuje?

V súlade s týmto nariadením sa nepoužijú ustanovenia zákona, iného právneho predpisu alebo správneho opatrenia, prípadne správne postupy členského štátu:

ak obmedzujú žiadosť o zamestnanie a ponuku zamestnania alebo právo prístupu štátnych príslušníkov iného členského štátu k zamestnaniu a jeho výkonu, prípadne ak s tým spájajú podmienky, ktoré neuplatňujú na vlastných štátnych príslušníkov, alebo

ak ich výlučným alebo zásadným cieľom alebo účinkom je zabrániť štátnym príslušníkom iných členských štátov získať ponúkané zamestnanie, aj keď sa ich uplatňovanie neviaže na štátnu príslušnosť.

1) -> Priama diskriminácia

-> Nepriama diskriminácia

Nepriama diskriminácia môže byť opodstatnená, ak je jej cieľom splnenie kategorických požiadaviek (prípád 379/87, Groener v. Minister vzdelávania)

Pojem pracovník

Závislá činnosť – vzťah subordinácie, viazanosť pokynmi

Za odmenu

Levin case (53/81)

Dĺžka úväzku a výška príjmu (pod životným minimom)

Spĺňa kritéria pojmu pracovníka – musí sa vykladať **jednotne** a členské štáty nemôžu určiť minimálne požiadavky na príjem, čím by sa EP obchádzalo -> **výška príjmu a dĺžka úväzku nerozhodné**

Štáty môžu skúmať, či ide o **skutočnú a prospešnú (efektívnu) aktivitu** (effective and genuine) exclusion of activities on such a small scale as to be regarded as purely marginal and ancillary (t.j. skutočnou nie je činnosť vykonávaná v takom zanedbateľnom rozsahu, že je úplne nepodstatná).

Hlavným podnetom iný dôvod ako vlastná pracovná aktivita?

Motív je nerozhodný, ak vykonáva skutočnú a efektívnu prácu

Nie je právnym poriadkom **reprobovaná**

Pracovníčkou môže byť i prostitútku

Kempf (139/85)

Nemecký učiteľ hudby v NL – 12hod/týždeň

Nedosahoval minimálne prostriedky na živobytie – poskytnutá podpora

Polícia nevydala povolenie na pobyt, keďže ho nepovažovala za „pracovníka“

Prejudiciálna otázka: „Ak štátny príslušník členského štátu vykonáva na území iného členského štátu činnosť, ktorú možno považovať za užitočnú a skutočnú prácu, v zmysle rozsudku ESD vo veci Levin, vylučuje ho skutočnosť, že žiada o finančnú pomoc z verejných zdrojov za účelom doplnenia príjmu, ktorý dostáva za danú činnosť, z ustanovení práva Spoločenstva vzťahujúcich sa na slobodu pracovníkov?“

... Kempf

*HE TERMS 'WORKER' AND 'ACTIVITY AS AN EMPLOYED PERSON' DEFINE THE SPHERE OF APPLICATION OF ONE OF THE FUNDAMENTAL FREEDOMS GUARANTEED BY THE TREATY AND FOR THAT REASON MUST BE GIVEN A **BROAD INTERPRETATION** ; **EXCEPTIONS TO AND DEROGATIONS FROM THE PRINCIPLE OF FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS , ON THE OTHER HAND , MUST BE INTERPRETED STRICTLY . ACCORDINGLY , WHERE A NATIONAL OF A MEMBER STATE PURSUES AS AN EMPLOYED PERSON WITHIN THE TERRITORY OF ANOTHER MEMBER STATE ACTIVITIES WHICH MAY IN THEMSELVES BE REGARDED AS EFFECTIVE AND GENUINE WORK , THE FACT THAT HE CLAIMS FINANCIAL ASSISTANCE PAYABLE OUT OF THE PUBLIC FUNDS OF THE LATTER MEMBER STATE IN ORDER TO SUPPLEMENT THE INCOME HE RECEIVES FROM THOSE ACTIVITIES DOES NOT EXCLUDE HIM FROM THE PROVISIONS OF COMMUNITY LAW RELATING TO FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS .***

Steyman (196/87)

"De Stad Rajneesh Neo-Sannyas Commune" (Bhagwan Community)

Nemec, usídlený v NL

Mr Steymann' s contribution to the life of the Bhagwan Community consists in the performance of plumbing work on the community' s premises and general household duties . He also takes part in the community' s commercial activity . The community provides for the material needs of its members in any event, irrespective of the nature and the extent of their activities (material needs of its members, including pocket-money).

Ide o poskytovanie a prijímanie **služieb**?

Do not cover the situation where a national of a Member State goes to reside in the territory of another Member State and establishes his principal residence there in order to provide or receive services there for an indefinite period.

Ide o **zamestnanie** a pracovníka (aj v zmysle prípadu Levin)?

Závislá práca?

Skutočná a efektívna činnosť?

V zanedbateľnom rozsahu?

Ekonomického charakteru a za odplatu?

Activities performed by members of a community based on religion or another form of philosophy as part of the commercial activities of that community constitute economic activities in so far as the services which the community provides to its members may be regarded as the indirect quid pro quo (mitterlbare Gegenleistung) for genuine and effective work .

Rozsudok „Verejná služba“ (Komisia vs. Belgicko, 179/79)

Pracovné ponuky 2 verejnoprávnych belgických korporácií, mesta Brusel a obce Auderghem

O.i. rušňovodiči, nakladači, pokladači koľajníc, signalisti, nekvalif. robotníci, ošetrovatelky, detské sestry, strážnici, inštalatéri, stolári, architekti, kontrolóri

Všade podmienka – štátna príslušnosť Belgicka – vyplýva z ústavy

Výhrada podľa čl. 45 ods. 4 (dnešnej) ZFEÚ

Musí obsahovať jednotný výklad pre celé Spoločenstvo, s cieľom zabrániť účinku ustanovení zmluvy vlastnou definíciou pojmov európskeho práva vo vnútroštátnom poriadku

Porovnaj s čl. 8 nariadenia 1612/68!

Belg. a Fr. vláda: nutné predovšetkým vtedy, keď sú zamestnanci určení na postup do vyšších funkcií, s ktorými je spojená rozhodovacia právomoc

Nem. a Brit. vláda: vyžaduje charakter verejnej správy, ktorým je pružnosť pri pridelení postov – nielen pri povýšení, ale i pri preložení môže dôjsť k zmene zodpovedností zamestnanca

ESD: uvedené opatrenie presahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie uvedeného cieľa (princíp proporcionality)

ESD nerozhodol z dôvodu nedostatku informácií o povahe jednotlivých pozícií a vyzval Komisiu a Belgicko na opätovné preskúmanie spornej otázky

Lawrie-Blum (66/85)

Britka vydatá v SRN a tam študujúca učiteľstvo

Na povinné praktikum – referendum nebola pripustená kvôli občianstvu

Pojem pracovník

„pracovník počas určitej doby vykonáva plnenia v prospech iného a podľa jeho príkazov, za ktoré dostáva odmenu.“

Výhrada podľa čl. 45 ods. 4 (dnešnej) ZFEÚ

SRN: vykonáva štátnu moc tým, že organizuje vyučovanie, známkuje žiakov, spolupôsobí pri rozhodovaní o postupe do vyšších tried, čím prispieva k uspokojovaniu verejného záujmu.

ESD: Zamestnanie vo verejnej správe sa týka len tých miest, ktoré znamenajú priamu alebo nepriamu účasť na výkone oprávnení daných verejným právom a sú spojené s plnením takých úloh, ktoré sú zamerané na plnenie všeobecných záujmov štátu/verejných orgánov, a teda predpokladajú zvláštnu oddanosť danej osoby k štátu.

Clean Car Autoservice (C-350/96)

Clean Car, an Austrian company established in Vienna, against the Landeshauptmann von Wien (Prime Minister of Vienna Land), concerning the rejection of an application by Clean Car to register for a trade on the ground that it had appointed as manager a person who did not reside in Austria.

legal persons /.../ may exercise a trade, provided that they have appointed a manager (Geschäftsführer) or tenant (Pächter)

The manager must satisfy the personal requirements prescribed for the exercise of the trade, be resident in Austria, ...

Clean Car applied to register for the trade of service station. It had appointed Mr Rudolf Henssen, a German national residing in Berlin, as manager; it further indicated that Mr Henssen was actively seeking to rent accommodation in Austria

Application rejected; appeal dismissed - at the time the application was lodged, when the person appointed as manager did not yet have a residence in Austria.

...Clean Car Autoservice

Prejudiciálne otázky:

employers in the host State also derive therefrom the right to employ workers who are nationals of another Member State without being bound by conditions which - even if they do not depend on nationality - are typically linked with nationality?

Či sa môžu dovolávať aj zamestnávateľia

Či sú prípustné takéto podmienky naviazané nie na občianstvo, i keď s ním obvykle spojené

Articles 1 to 3 of Regulation No. 1612/68 merely clarify and give effect to the rights already conferred by the Treaty

there is **nothing** in the wording of Article 48 (45) **to indicate that they may not be relied upon by others, in particular employers.**

Those rules could easily be rendered nugatory if Member States could circumvent the prohibitions which they contain merely by imposing on employers requirements to be met by any worker whom they wish to employ which, if imposed directly on the worker, would constitute restrictions on the exercise of the right to freedom of movement

Čl. 2 nariadenia 1612! -> national of a Member State must be able to conclude and perform contracts of employment

...Clean Car Autoservice

Gewerbeordnung, under which the owner of a trade may appoint as a manager for trade law purposes only a person whose residence is in the host State (Austria), is consistent therewith?

ESD: the rules of equal treatment prohibit not only overt discrimination based on nationality but also all covert forms of discrimination which, by applying other distinguishing criteria, achieve in practice the same result

Ide o nedovolený postup?

ESD: A requirement that nationals of the other Member States must reside in the State concerned in order to be appointed managers of undertakings exercising a trade is therefore such as to constitute indirect discrimination based on nationality, contrary to Article 48(2) of the Treaty.

...Metock a i.

Odôvodňuje obmedzenie relevantný cieľ?

Viedeň: (i) to ensure that the manager can be served with notice of the fines which may be imposed upon him and that they can be enforced against him. (ii) The intention is also to ensure that the manager satisfies the other requirement imposed on him by Paragraph 39(2) of the GewO 1994, namely that he must be in a position to act effectively as such in the business.

Bod (i) – je skutočne legitímnym cieľom? Nie je možné dosiahnuť menej obmedzujúcim spôsobom?

Napr. zábezpeka vopred...

Bod (ii) – je skutočne legitímnym cieľom a slúži úprava k jeho dosiahnutiu??

Napr. väčšia vzdialenosť zo vzdialeného tuzemska ako blízkeho zahraničia....

It must be concluded, therefore, that the **residence requirement in question constitutes indirect discrimination.**

Ad: Clean Car Autoservice – právna úprava SR

Živnostenský zákon, § 11 ods. 3: „Zodpovedný zástupca musí mať bydlisko na území Slovenskej republiky alebo iné oprávnenie na pobyt podľa osobitného predpisu.28ab)“

Pozn. odkazuje na zákon o pobyte cudzincov – napr. prechodný pobyt – polícia vyžaduje preukázanie zabezpečeného ubytovania.

Dôvodová správa:

Výkon funkcie zodpovedného zástupcu si vyžaduje faktický pobyt tejto osoby v mieste prevádzkovania živnosti, ktorý sa preukazuje dokladom o bydlisku v Slovenskej republike alebo iným dokladom o legálnom pobyte na našom území.

Bosman (C-415/93)

FIFA – UEFA – URBSFA(národná belgická asociácia) – FFF (Fr.)

Transfer rules

Offer – compulsory transfer – free transfer
compensation fee

An international transfer could not take place unless the former national association issued a transfer certificate acknowledging that all financial commitments, including any transfer fee, had been settled.

1991 – new regulation :

a player may enter into a contract with a new club where the contract between him and his club has expired, has been rescinded or is to expire within six months.

Nationality clauses

many national football associations introduced rules ("nationality clauses") restricting the extent to which foreign players could be recruited or fielded in a match.

...Bosman

Skutkový stav:

Mr Bosman, a professional footballer of Belgian nationality, was employed from 1988 by RC Liège, a Belgian first division club, under a contract expiring on 30 June 1990

RC Liège offered Mr Bosman a new contract for one season, reducing his pay

Since no club showed an interest in a compulsory transfer, Mr Bosman made contact with US Dunkerque, a club in the French second division (temporary transfer with option for full transfer) – compensation fee

Both contracts, between US Dunkerque and RC Liège and between US Dunkerque and Mr Bosman, were however subject to the suspensive condition that the transfer certificate must be sent by URBSFA to FFF in time for the first match of the season

RC Liège, which had doubts as to US Dunkerque's solvency, did not ask URBSFA to send the said certificate to FFF. As a result, neither contract took effect.

Mr. Bosman sought a declaration that the transfer rules and nationality clauses were not applicable to him and an order, on the basis of their wrongful conduct at the time of the failure of his transfer to US Dunkerque, against RC Liège, URBSFA and UEFA to pay him BFR 11 368 350 and BFR 11 743 000 in respect of damages and loss of earnings

...Bosman

Prejudiciálne otázky:

Are Articles 48 (+85 and 86) of the Treaty of Rome to be interpreted as:

(i) prohibiting a football club from requiring and receiving **payment** of a sum of money upon the **engagement of one of its players who has come to the end of his contract** by a new employing club;

(ii) prohibiting the national and international sporting associations or federations from including in their respective regulations **provisions restricting access of foreign players from the European Community to the competitions** which they organize?

...Bosman

Transfer rules

By its first question, the national court seeks in substance to ascertain whether Article 48 of the Treaty precludes the application of rules laid down by sporting associations, under which a professional footballer who is a national of one Member State may not, on the expiry of his contract with a club, be employed by a club of another Member State unless the latter club has paid to the former a transfer, training or development fee.

Aplikuje sa čl. 45 ZFEÚ?

URBSFA: only the major European clubs may be regarded as undertakings, whereas clubs such as RC Liège carry on an economic activity only to a negligible extent. /Porovnaj čl. 2 Nariadenia 1612/

URBSFA: business relationships between clubs

UEFA: Community authorities have always respected the autonomy of sport, that it is extremely difficult to distinguish between the economic and the sporting aspects of football

SRN: sport such as football is not an economic activity. It further submitted that sport in general has points of similarity with culture and pointed out that, under Article 128(1) of the EC Treaty, the Community must respect the national and regional diversity of the cultures

Freedom of association, principle of subsidiarity

...Bosman

ESD: sport is subject to Community law only in so far as it constitutes an economic activity

ESD: It is not necessary for the employer to be an undertaking; all that is required is the existence of, or the intention to create, an employment relationship.

ESD: The fact that the employing clubs must pay fees on recruiting a player from another club affects the players, opportunities for finding employment and the terms under which such employment is offered.

ESD – reg. similarity to culture: powers may be exercised but on the scope of the freedom of movement of workers guaranteed by Article 48, which is a fundamental freedom

ESD – reg. Principle of subsidiarity: Community authorities, in the area in question must be confined to what is strictly necessary, cannot lead to a situation in which the freedom of private associations to adopt sporting rules restricts the exercise of rights conferred on individuals by the Treaty.

...Bosman

UEFA: objects that such an interpretation makes Article 48 of the Treaty more restrictive in relation to individuals than in relation to Member States, which are alone in being able to rely on limitations justified on grounds of public policy, public security or public health.

Porovnanie čl. 45 ods. 3 ZFEÚ

ESD: There is nothing to preclude individuals from relying on justifications on grounds of public policy, public security or public health.

Je daná právomoc Únie?

„purely internal nature“?

Európsky prvok?

...Bosman

Ide o prekážku voľného pohybu?

ESD (vec Masgjo): Provisions which preclude or deter a national of a Member State from leaving his country of origin in order to exercise his right to freedom of movement therefore constitute an obstacle to that freedom even if they apply without regard to the nationality of the workers concerned.

ESD: deterring them from leaving the clubs to which they belong even after the expiry of their contracts of employment with those clubs.

Aký vplyv má nová úprava transfer rules?

ESD: is not affected by the fact that the transfer rules adopted by UEFA in 1990 stipulate that the business relationship between the two clubs is to exert no influence on the activity of the player, who is to be free to play for his new club. The new club must still pay the fee in issue, under pain of penalties

...Bosman

Sú dané dôvody legitimizujúce prekážku?

URBSFA, UEFA, Fr., Tal: Transfer rules are justified by the need to maintain a financial and competitive balance between clubs and to support the search for talent and the training of young players.

Podpora vyhľadávania mladých talentov a ich výchovy

ESD: dôvod je legitímny

Je spôsob realizácie nevyhnutný pre sledovaný cieľ?

ESD: Those rules neither preclude the richest clubs from securing the services of the best players nor prevent the availability of financial resources from being a decisive factor in competitive sport, thus considerably altering the balance between clubs.

ESD: Budúcnosť športovca neistá, poplatky neodrážajú skutočné náklady a kluby vychovávajú väčšinou hráčov, ktorí aj tak nebudú profesionáli - The prospect of receiving such fees cannot, therefore, be either a decisive factor in encouraging recruitment and training of young players

...Bosman

Odpoď na prvú prejudiciálnu otázku:

the Treaty precludes the application of rules laid down by sporting associations, under which a professional footballer who is a national of one Member State may not, on the expiry of his contract with a club, be employed by a club of another Member State unless the latter club has paid to the former club a transfer, training or development fee.

Nationality clauses

application of rules laid down by sporting associations, under which, in matches in competitions which they organize, football clubs may field only a limited number of professional players who are nationals of other Member States.

...Bosman

Existencia prekážky

Porovnaj čl. 45 ods. 3 ZFEÚ a čl. 4 nariadenia 1612

Argument: obmedzenie sa netýka zamestnania zahraničných hráčov, ale len počtu tých, ktorí môžu byť nasadení v zápase

ESD: In so far as participation in such matches is the essential purpose of a professional player's activity, a rule which restricts that participation obviously also restricts the chances of employment of the player concerned.

Odôvodnenosť prekážky

Účastníci: Neekonomický základ, týkajúci sa športu ako takého

Tradičné spojenie klubu s krajinou, možnosť stotožnenia sa

Zabezpečenie hráčov pre národné mužstvá

Vytvorenie rovnováhy medzi klubmi – na zamedzenie skúpenia najlepších hráčov najväčšími klubmi

Tento princíp (3+2) bol dohodnutý s Komisiou

...Bosman

ESD

Obmedzenie môže byť odôvodnené pri národných tímoch; Pre stotožnenie sa s klubom sa nevyžaduje ani vo vnútroštátnych predpisoch, že hráči musia pochádzať napr. z tej istej oblasti (UK)

National teams must be made up of players having the nationality of the relevant country, those players need not necessarily be registered to play for clubs in that country. Indeed, under the rules of the sporting associations, foreign players must be allowed by their clubs to play for their country's national team in certain matches.

Those clauses are not sufficient to achieve the aim of maintaining a competitive balance, since there are no rules limiting the possibility for such clubs to recruit the best national players, thus undermining that balance to just the same extent.

Except where such powers are expressly conferred upon it, the Commission may not give guarantees concerning the compatibility of specific practices with the Treaty. In no circumstances does it have the power to authorize practices which are contrary to the Treaty.

...Bosman

Odpoď na prvú prejudiciálnu otázku:

The Treaty precludes the application of rules laid down by sporting associations under which, in matches in competitions which they organize, football clubs may field only a limited number of professional players who are nationals of other Member States.